

SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

Mánudagur, 2. desember 2013

Ákvörðun nr. 29/2013

Kaup HB Granda hf. á öllu hlutafé í Laugafiski ehf.

I.

Málavextir og málsmeðferð

Þann 12. nóvember 2013 barst Samkeppniseftirlitinu svonefnd styttri samrunatilkynning sem lýsir kaupum HB Granda hf. (HB Grandi) á 100% hlutafjár í Laugafiski ehf. (Laugafiskur). Helstu eignir Laugafisks eru fasteignir, vélar og tæki til rekstur hins selda. Samrunatilkynningunni fylgdu ýmis fylgigögn.

Þar sem enginn kaupsamningur fylgdi framangreindri samrunatilkynningu óskaði Samkeppniseftirlitið eftir að fá sent eintak af honum ef hann lægi fyrir. Svar barst með tölvupósti þann 25. nóvember 2013 þar sem fram kom að enginn kaupsamningur væri til staðar en þess í stað samrunaáætlun sem var meðfylgjandi. Í samrunaáætluninni kemur fram að við yfirtöku HB Granda á eignum Laugafisks sé áætlað að allar eignir, skuldir og skuldbindingar félagsins renni inní HB Granda frá samrunadegi. Í framangreindum tölvupósti kemur fram að eini hluthafinn í Laugafiski sé LF2013 ehf. og að eigendur þess séu Guðmundur Kristjánsson og Hjálmar Kristjánsson. Við samrunann fékk LF2013 ehf. hluti í HB Granda fyrir hluti sína í hinu yfirtekna félagi.

II.

Samruninn

Samkvæmt 17. gr. samkeppnislaga telst samruni hafa átt sér stað þegar breyting á yfirráðum verður til frambúðar. Er nánar tilgreint í a. til d. liðum 1. mgr. 17. gr. samkeppnislaga í hvers konar aðgerðum samruni getur falist. Í a. lið 1. mgr. er sagt að þetta geti gerst vegna samruna tveggja eða fleiri fyrirtækja eða hluta úr fyrirtækjum sem áður störfuðu sjálfstætt.

Í ársreikningi fyrir árið 2012 kemur fram að HB Grandi geri út 12 fiskiskip og vinni fiskafurðir á sjó, í Reykjavík, á Akranesi og Vopnafirði. Fram kemur að félagið hafi mestar aflaheimildir íslenskra útgerðafélaga á Íslandi og reki eigin markaðsdeild sem selji afurðir um allan heim. Á heimasíðu HB Granda kemur fram að félagið stundi veiðar og vinnslu á

bolgfiski og uppsjávarfiski og hjá félaginu starfi um 700 starfsmenn til sjós og lands. Tíu stærstu hluthafar í HB Granda samkvæmt samrunatilkynningu eru tilgreindir í töflu 1.

Tafla 1. Tíu stærstu hluthafar í HB Granda

Nafn hluthafa	Eignarhlutur %
Vogun hf.	40,31
Arion banki	33,20
Hampiðjan hf.	9,43
TM fé ehf.	5,45
Fiskveiðahlutafélagið Venus hf.	3,42
Ingimundur Ingimundarson	2,83
Lífeyrissjóður Verzlunarmanna	2,33
Landsbréf – Úrvalsbréf	0,76
Ingibjörg Björnsdóttir	0,40
Landsbréf - Öndvegisbréf	0,16
Aðrir hluthafar	1,87

Um félög sem HB Grandi hefur bein eða óbein yfirráð yfir segir í samrunatilkynningu:

„Stofnfiskur ehf., kt. 620391-1079. Stofnfiskur ehf. er framleiðandi á laxahrognum og er hluti af starfsemi (svo) einnig kynbætur fyrir fiskeldi. HB Grandi hf. á 64,53% hlut í félaginu.

Faxaelði ehf., kt. 480503-3090. Engin starfsemi er í þessu félagi.

IceCod á Íslandi ehf., kt. 630603-4390. IceCod á Íslandi ehf. starfar við kynbætur á þorski og framleiðslu þorskseiða. Félagið rekur fiskeldisstöð og er það hluti af tilraunaverkefni um að gera þorskeldi á Íslandi arðbært. Samanlagður eingarhlutur HB Granda hf. og Stofnfisks ehf. í félaginu nemur 53,14%, HB Grandi er eigandi 21,79% og Stofnfiskur ehf. eigandi 30,35%.

Að mati samrunaaðila sé markaðurinn sem um ræðir verkun, þurrkun og sala á fiskhausum og hryggjum. Þá telja samrunaaðilar að Nígíría sé eini markaðurinn fyrir þessar vörur og að ómöglegt sé að meta markaðshlutdeild á þeim markaði.

Hvað varðar mat á samkeppnislegum áhrifum samrunans taka samrunaaðilar fram að Laugafiskur starfi ekki á innlendum markaði. Öll þau fyrirtæki sem stundi sömu starfsemi hér á landi selji einnig allar afurðir sínar til Nígíríu. Sá markaður sé stór og að meiri eftirspurn sé en framboð. Fram kemur að fjárfestingakostnaður fyrir þessa starfsemi sé ekki mikill og ekki þurfi neinn kvóta. Ekki séu sjáanlegar meiriháttar lagalegar eða tæknilegar aðgangshindranir að þeim mörkuðum sem Laugafiskur starfi á og að útflutningsmörguleikar séu miklir. Um sé að ræða hráefni sem útgerðafyrirtæki vilji losna við og að auðvelt sé að kaupa það til verkunar. Áhrifa gæti því að mjög takmörkuðu leyti á íslenskum markaði.

III.

Niðurstaða

Við mat á samkeppnislegum áhrifum af samruna ber að líta til þess hvort samruninn leiði til þess að markaðsráðandi staða verði til eða styrkist eða samruninn leiði til þess að samkeppni raskist að öðru leyti með umtalsverðum hætti, sbr. 17. gr. c. samkeppnislaga. Í 4. gr. samkeppnislaga kemur fram að markaðsráðandi staða sé fyrir hendi þegar fyrirtæki hefur þann efnahagslega styrk að geta hindrað samkeppni á þeim markaði sem máli skiptir og að það geti að verulegu leyti starfað án þess að taka tillit til keppinauta, viðskiptavina og neytenda.

HB Grandi stundar veiðar og vinnslu á bolfiski og uppsjávarfiski og selur megnið af framleiðslu sinni á erlendan markað. Helstu markaðir eru Evrópa, Norður-Ameríka og Asía. HB Grandi starfar ekki á sama markaði og Laugafiskur sem þurrkar og verkar hausa og hryggi til útflutnings.

Samkeppniseftirlitið getur ekki séð út frá gögnum málsins að viðkomandi samruni komi til með að styrkja markaðsráðandi stöðu eða að samruninn leiði til þess að samkeppni raskist að öðru leyti með umtalsverðum hætti, sbr. 17. gr. c. samkeppnislaga. Á grundvelli þess telur Samkeppniseftirlitið ekki ástæðu til að aðhafast frekar í tengslum við þennan samruna.

IV. Ákvörðunarorð:

„Samkeppniseftirlitið telur ekki ástæðu til að aðhafast frekar vegna kaupa HB Granda hf. á öllu hlutafé í Laugafiski ehf.“

Samkeppniseftirlitið

Páll Gunnar Pálsson